جریده عالم

المانیتور:

اقتصاد ایران همچنان سرپا است

المانیتور نوشت: جهش ارزش ریال ایران در روزهای اخیر ترس از تحریم های آبان ماه آمریکا را کاهش داده و این امید را تقویت کرده که اقتصاد ایران همچنان سرپا است.

المانتیور در گزارش هفتگی خود آورده است: بعد از چند ماه سقوط ارزش ریال، واحد پول ملی ایران باردیگر جان گرفته و از تاریخ ۱ اکتبر (۹ مهرماه) با جهش بزرگی روبرو شده و ارزش ۳۰درصد در برابر ارزهای خارجی به دست آورده است. این جهش در حالیست که ارزش دلار در برابر ریال ایران تاهفته پیش به بیش از ۱۹۰ هزار ریال رسیده بود.

در این یادداشت آمده است: ویدئو هایی که در این میان دست به دست می شود جمعیت عظیم ایرانیان در خیابان های تهران و دیگر شهرهای بزرگ نشان را می دهد که تلاش می کنند دلارهای خود را به فروش برسانند.

با این حال، این چرخش ناگهانی به نظر بسیاری جای پرسش است و از نقطه نظر روزنامه کیهان که در صفحه نخست دیروز خود به آن پرداخته بود، سقوط آزاد دلار ناشی از حمله موشکی، دستور اعدام مفسدان اقتصادی و تعلیق لایحه FATF است.

در این مقاله استدلال شده که حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ساعت اولیه روز ۱ اکتبر و هدف قرار دادن مواضع داعش در سوریه به تلافی حمله تروریستی ۲۲ سپتامبر (۳۱ شهریور ماه) به رژه نظامی در اهواز، سبب بالا رفتن ارزش پول ملی شده است.

در سرمقاله کیهان همچنین آمده است که دومین عامل کمک کننده، مجازات اعدام برای سه نفر از مفسدان اقتصادی و دست اندر کاران بازار ارز و طلا بود. یکی از این سه نفر با نام مستعار «سلطان سکه» شناخته می شد که گفته می شود با خرید بیش از ۲۵۰ هزار قطعه سکه نقش بسیاری در بالا رفتن قیمت آن داشته است. اما اصلاح طلبان، جهش چشمگیر ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی را ناشی از امکان تصویب قانون بحث برانگیز مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم (FATF) می دانند. به عبارتی تحلیل این جناح نشان می دهد از زمانی که مجلس شورای اسلامی ایران تصمیم گرفت این قانون را به تصویب برساند و از آنجاکه پاسخ مثبت FATF می تواند روابط بانکی با اروپا را تسهیل کند، ارزش ریال بالا رفته است.

تعدادی از کارکنان دانشگاه ازمیر ترکیه دستگیر شدند

رسانه های ترکیه در خبری اعلام کردند که ۱۰ نفر از کارکنان دانشگاه دوکوز ایلول شهر ازمیر به اتهام همکاری با گروه گولن توسط پلیس امنیت دستگیر شدند.

به گزارش روز چهارشنبه ایرنا و به نقل از روزنامه کارار، دادستان کل ازمیر با صدور حکمی، قرار بازداشت و تعقیب ۱۰ نفر از کارکنان اخراجی و یا مشغول به کار اداری و آکادمیک دانشگاه دوکوز ایلول این شهر را به اتهام همکاری با گروه گولن و استفاده از نرم‌افزار ارتباط مخفی بایلوک صادر کرد که در پی آن، ماموران پلیس امنیت پایتخت ترکیه با انجام عملیاتی، همگی افراد تحت تعقیب را دستگیر کردند. ماه آگوست سال جاری نیز ۱۰ نفر از کارکنان و عوامل آکادمیک دانشگاه غازی آنکارا با حکم دادستان پایتخت ترکیه با اتهامی مشابه توسط ماموران امنیت دستگیر شدند. سال گذشته میلادی نیز در راستای مبارزه با عوامل گروه گولن، رییس این دانشگاه دولتی نیز توسط ماموران مبارزه با ترور آنکارا و به دستور دادستان این شهر دستگیر شد.

مقامات دولت ترکیه، تعداد افراد مرتبط با گروه فتح الله گولن را نزدیک ۲۲۸ هزار نفر اعلام و بیان کرده اند که این افراد به صورت مستقیم و غیرمستقیم در کودتای ۱۵ جولای سال گذشته ترکیه نقش داشتند. ترکیه مدعی است که فتح الله گولن با تشکیل گروهی موسوم به گولن (فتو) و با رخنه در تشکیلات قضایی، نظامی، آموزشی و ارکان دولتی، کودتای ۱۵ جولای (۲۵ تیرماه سال ۱۳۹۵) را سازماندهی کرده است. در کودتای ۱۵ جولای سال ۲۰۱۶ (۲۵ تیرماه ۱۳۹۵) ترکیه ۲۴۹ نفر کشته و ۲ هزار و ۱۹۳ نفر نیز زخمی شدند.

محاکمه عوامل کودتای نافرجام ۱۵ جولای ترکیه در مراجع قضایی ترکیه جریان دارد و در آن فتح الله گولن به عنوان متهم ردیف اول معرفی شده است.

گاردین خبر داد:

شبکه تلویزیونی ایران اینترنشنال زیر ذره‌بین آفکام

سینا سبزیان

گاردین نوشت: سازمان تنظیم کننده مقررات رسانه‌ای بریتانیا، آفکام، از انجام تحقیقات در مورد عملکرد شبکه تلویزیونی ایران-اینترنشنال واقع در انگلیس وابسته به سلطنت سعودی خبرداد. این تحقیقات به دنبال پخش زنده صحبت‌های سخنگوی یک گروه تندروی جدایی طلب (الاحوازیه) در حمایت از حمله تروریستی ماه گذشته (۳۱ شهریور ۱۳۹۷) اهواز صورت می گیرد. حمله‌ای که منجر به کشته شدن ۲۴ نفر از جمله کودکان شد.

این تحقیقات از سوی سازمان تنظیم در حالی صورت می گیرد که عملکرد شبکه‌های انگلیسی وابسته به سعودی‌ها در چندوقت اخیر منجر به دامن زدن به جنگ رسانه‌ای حامی جنگ‌های نیابتی در خاورمیانه شده است.

بعداز حمله تروریستی ۲۲ سپتامبر (۳۱ شهریور)، شبکه تلویزیونی ایران اینترنشنال که در چیزویک، غرب لندن، واقع شده، اولین سازمان رسانه‌ای فارسی زبان بود که با یعقوب حرالتستری، سخنگوی گروه تروریستی جنبش مبارزه عربی برای آزادی اهواز، مصاحبه کرد.

تستری به این شبکه گفت که مقاومت ملی اهواز، گروه حامی مرتبط به جنبش مبارزه، این حمله را ترتیب داده است و از کشتار مردم حمایت کرد، اقدامی که بعد از آن از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد به عنوان یک حمله تروریستی بزدلانه و شنیع خوانده شد. این سخنگو به شبکه ایران اینترنشنال گفت که این اقدام اهداف نظامی مشروع را مورد حمله قرار داده است.

وی به شبکه ایران اینترنشنال گفت: عملیات امروز که از سوی مقاومت ملی اهواز انجام شد، علیه اهداف مشروع بوده است. این اهداف شامل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و اعضای ارتش جمهوری اسلامی ایران می‌شود.

وی در پاسخ به این مساله که مردم عادی نیز در بین کشته شدگان بوده‌اند گفت: آنچه هدف این عملیات بود، شامل جایگاه مقامات شاهد رژه نظامی می‌شد که مردم عادی در آن جایگاه نبودند. من تأکید می کنم که مقاومت مسلحانه، بخشی از مقاومت ما است.

چندی بعد گروه التستری ادعای مسئولیت این حمله تروریستی را پس گرفت و داعش مدعی مسئولیت حمله تروریستی اهواز شد.

آفکام اظهار داشته که این مصاحبه را مورد بررسی قرار داده بود. سخنگوی این سازمان گفت: ما در حال ارزیابی برنامه خبری به عنوان مساله‌ای علیه قوانین پخش بریتانیا هستیم.

با این وجود تحقیقات رسمی در این مورد هنوز آغاز نشده است، حمید بعیدی‌نژاد، سفیر جمهوری اسلامی ایران در بریتانیا، در توئیتی عنوان کرد که این سفارت شکایتی را در این مورد تنظیم کرده است.

ایران اینترنشنال یکی از شبکه‌های تلویزیونی رو به فزونی حاضر در لندن است که از سوی کشورهای خاورمیانه برای تأثیر بر مخاطبانی هزاران کیلومتر دورتر اداره می‌شود. سوالات زیادی در مورد منابع مالی این شبکه و ارتباط آن با عربستان سعودی، بزرگ‌ترین دشمن تهران مطرح شده است. بسیاری از ایرانیان این اقدام را همچون دادن آنتن زنده به تروریست‌های داعش در حملات تروریستی در غرب دانسته‌اند.

حقوق کارکنان ایران اینترنشنال کاملا قابل توجه است. به گفته یکی از این افراد این شبکه تلویزیونی دوبرابر شبکه‌های دیگر حقوق پرداخت می کند و ۱۰۰ کارمند این شبکه در اتاق خبر و استودیویی کاملا مدرن فعالیت می کنند

باب بینان، مدیر اجرایی این شبکه، مسئول پخش این مصاحبه است که آن را برای پوشش حمله تروریستی موجه دانسته است. وی در این باره به گاردین گفت: ما و بی‌بی‌سی فارسی و رادیو فردا هر سه با یک شخص مصاحبه کردیم و هدفمان این بود که پشت پرده این حمله را مشخص کنیم و تا آنجا که من می‌دانم ممنوعیتی برای مصاحبه با این فرد وجود ندارد.

وی عنوان کرده که با آفکام همکاری می کند، با این حال بر این باور است که مصاحبه با تستری نمی‌تواند تجاوز از قانون باشد؛ چرا که این فرد در صحبت‌هایش ترویج خشونت نکرده است. به گفته وی تستری دلایلش را آنگونه که می‌دیده توضیح داده و مجری شبکه نیز وی را به چالش کشیده است: این بدان معنا نیست که ما با او موافقیم.

شبکه ایران اینترنشنال در ماه می ۲۰۱۷ (اردیبهشت ۱۳۹۷) کمی پیش از انتخابات ریاست جمهوری ایران افتتاح شد. دو شبکه دیگر فارسی زبان بی‌بی‌سی فارسی و من‌وتوتی‌وی نیز در لندن واقع شده‌اند. حقوق کارکنان ایران اینترنشنال کاملا قابل توجه است. به گفته یکی از این کارمندان این شبکه دوبرابر شبکه‌های دیگر حقوق پرداخت می کند و ۱۰۰ کارمند این شبکه در اتاق خبر و استودیویی کاملا مدرن فعالیت می کنند.

بر اساس اسناد آفکام، امتیاز شبکه ایران اینترنشنال در دست موسسه مادر گلوبال مدیا سیر کیولیتینگ، است. عادل العبدالکریم یکی از دو مدیر این شرکت و سهامدار آن، هویتی عربستانی دارد که سابقه همکاری با چهره‌های مشهور رسانه‌ای سعودی همچون عبدالرحمان الرشید، مدیر کل شبکه دولتی العربیه و سردبیر روزنامه الشرق الاوسط را در کارنامه خود دارد.

به گفته فردی که با پادشاهی سعودی همکاری داشته است، پول این شبکه که مستقیم از دادگاه سلطنتی سعودی می آید، بالغ بر ۲۵۰ میلیون دلار است. وی برای تصدیق صحبتش این سوال را مطرح کرد که آیا امکان دارد سرمایه گذار شخصی با شانس کم بازگشت چنین سرمایه‌ای، دست به چنین کاری بزند؟

بینان بدون پاسخ به سوالات در مورد تأمین سرمایه این شبکه، تهیه کننده محتوا و پشتیبان مسائل فنی آن را شرکت دی‌ام‌ای مدیا دانسته که یک شبکه خبری بریتانیایی با سهامداران غیردولتی بریتانیایی است.

عادل العبدالکریم یکی از دو مدیر این شرکت و سهامدار آن، هویتی عربستانی دارد که سابقه همکاری با چهره‌های مشهور رسانه‌ای سعودی همچون عبدالرحمان الرشید، مدیر کل شبکه دولتی العربیه و سردبیر روزنامه الشرق الاوسط، را در کارنامه خود دارد

وی گفت: شبکه تلوزیونی ایران اینترنشنال می‌تواند در مورد محتوی و سیاست اعمال شده به آن مورد بازخواست قرار گیرد، اما این محتوی بازتاب و رویکرد دولت نیست و در راستای سلایق همه فارسی زبانان، خبر و محتوی ارائه می کند.

این اولین بار است که این شبکه به شدت مورد انتقاد قرار گرفته است. ایران اینترنشنال پیش‌تر نشست گروه تروریستی مجاهدین خلق را به صورت زنده و گسترده پوشش داد؛ گروهی که به دنبال تغییر رژیم در ایران و وابسته به عربستان سعودی است.

مباحثی که در مورد پوشش تلویزیونی کنفرانس مجاهدین خلق مطرح شد، منجر به قطع همکاری این شبکه با مهدی جمی، خبرنگار مشهور این شبکه به دلیل اعتراض به تصمیم برای پوشش این رویداد شد. حداقل یک خبرنگار دیگر نیز پس از پوشش حمله اهواز این شبکه را ترک کرده است.

شبکه من‌وتو نیز انتظار می‌رود به سلطنت‌طلبان متصل باشد و با بزرگ نمایی ایران پیش از انقلاب سعی در مدیریت مخاطبان دارد. بر اساس آخرین محاسبات، این شبکه ۳۳ میلیون پوند از منابع خود را در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ از دست داد. این شبکه با وجود درخواست‌های بسیار، در مورد منابع مالی خود از سال ۲۰۱۲ تا کنون هیچ توضیحی ارائه نکرده است.

خبر

موسسه بین المللی مطالعات استراتژیک:

واشنگتن هنوز از مزایای برجام سود می برد

موسسه بین المللی مطالعات استراتژیک در گزارشی نوشت: در حالیکه آمریکا از برجام خارج شده اما هنوز از مزایای پایبندی ایران به آن استفاده می کند. لذا واشنگتن باید با ارائه معافیت ها، به حفظ منافع بدست آمده از این توافق در راستای جلوگیری از گسترش سلاح‌های هسته ای اقدام کند.

مارک فیتزپاتریک مدیر اجرایی این اندیشکده در یادداشتی با عنوان «واشنگتن هنوز برای اتخاذ سیاست درست در قبال ایران زمان دارد» افزود: در حالی که دونالد ترامپ در مجمع عمومی سازمان ملل خواستار انزوای ایران شد، تنها کسی بود که در نیویورک منزوی شد. دیگر ۱۴ عضو شورای امنیت همه از برجام (برنامه جامع اقدام مشترک) حمایت کردند و اکثر کسانی که در این مجمع سخنرانی کردند، جانب ایران را گرفتند و حتی کویت که از اعضاء مهم شورای همکاری خلیج فارس بشمار می‌رود، به نفع ایران سخنرانی کرد.

در ادامه یادداشت مدیر اجرایی این اندیشکده بریتانیایی آمده است: در صورتی که اگر ترامپ سخنرانی خود را محدود به فعالیت‌های منطقه‌ای ایران می کرد، می توانست پشتیبانی بین‌المللی بیشتری کسب کند. او همچنین می‌توانست موافقت جهانی را در خصوص عدم اجازه ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای کسب کند اما این تنها در صورتی امکانپذیر بود که او برجام را ترک نکرده بود. حال آنکه خروج وی از این توافق بین المللی تضمینی برای انزوای ایالات متحده در عرصه جهانی شد.

یک روز پیش از سخنرانی ترامپ در مجمع عمومی سازمان ملل، فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد که این اتحادیه تصمیم به ایجاد راهی (SPV) برای ادامه مراودات بانکی قانونی با ایران در برابر تحریم‌های مالی آمریکا گرفته است. این تصمیم توسط دیگر طرف های برجام (چین، فرانسه، آلمان، ایران، روسیه و انگلیس) نیز حمایت و به طور مشترک توسط موگرینی و محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، اعلام شد.

اما باید خاطرنشان کرد مزایای اقتصادی SPV برای ایران هنوز جای پرسش دارد و نه تنها مکانیسمی برای آن بکار گرفته نشده بلکه تاثیر مثبتی نخواهد داشت، مگر اینکه شرکت‌های خصوصی اروپایی تصمیم به استفاده از آن بگیرند و خطر تحریم های وزارت خزانه داری ایالات متحده را بپذیرند و به طور بالقوه استفاده دلار در تبادلات تجاری خود را محدود کنند. از سوی دیگر فراموش نکنیم هر چند مزایای اصلی این اقدام محدود است اما پاداش نمادینی که با این راهکار به ایران داده شد، تاثیر خود را گذاشته و برخلاف آمریکای منزوی، ایران نشان داد که در هماهنگی کامل با جامعه جهانی قرار دارد. واکنش خشمگین «مایک پمپئو» وزیر امور خارجه آمریکا به این اقدام اتحادیه اروپا این بود که گفت: حقیقتا آشفته و ناامید شده‌ام. این ناامیدی وزیر امور خارجه ایالات متحده در واقع منعکس کننده تهدیدی است که در کوتاه مدت متوجه خط مشی ترامپ در قبال ایران می شود و در بلندمدت به سلطه مالی آمریکا و تأثیر ابزار تحریم آن آسیب وارد می کند. از سویی ایران با ماندن در برجام علیرغم بازگشت تحریم های آمریکا، به نگرانی ها و پشتیبانی سیاسی بسیاری از کشورهای دیگر پاسخ داده است. روز ۳۰ اوت (شهریور ماه) نیز آژانس بین المللی انرژی اتمی بار دیگر پایبندی ایران به برجام را تائید کرد.

تا چه مدت می توان به یک توافق یک جانبه پایبند بود؟

مقامات ایران هشدار داده اند در صورتی که اروپا نتواند فشارهای آمریکا را جبران کند، نمی‌تواند به برجام متعهد بماند. ظریف در مصاحبه اخیر خود با اشاره به پاراگراف ۳۶ برجام که اجازه می دهد تا یکی از طرف ها در صورتی که طرف دیگر به تعهدات خود عمل نکند، تمام یا بخشی از انجام تعهدات خود را متوقف کند، اعلام کرد ایران در صورت ادامه روند انفعالی اروپا، به توافق هسته‌ای پایبند نمی ماند. با این وجود، این مورد قانونی در مورد عدم انطباق با ایالات متحده صدق نمی کند چرا که آمریکا دیگر یکی از طرف‌های مذاکره نیست.

از سوی دیگر مقامات ایران می دانند هر گونه نقض تعهد به برجام هر چند جزئی، خطرات دیپلماتیک و اقتصادی به همراه خواهد داشت. شرکای اروپایی نیز به ایران هشدار داده اند که حتی به خروج از برجام هم نیندیشد. چرا که در آن صورت طرف های اروپایی هم مجبور خواهند شد مجازات های خود را به ایران تحمیل کنند و تلاش برای محافظت از تجارت با اروپا در برابر تحریم های ثانویه آمریکا را متوقف کنند.

در این میان ادعاهای بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل (رژیم صهیونیستی) در مجمع عمومی سازمان ملل مبنی بر اینکه تهران در حال ذخیره تجهیزات و مواد هسته‌ای است توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. در عین حال و به گزارش رویترز، دو مقام آمریکایی ناشناس اعلام کردند این محل برای آرشیو و بایگانی در نظر گرفته شده و جایی برای تجهیزات غنی سازی نیست. یکی از این افراد افزود: چیزی در این محل وجود ندارد که نقض عهد ایران در برجام بشمار رود.

آژانس بین المللی انرژی اتمی هم در حال بررسی اهمیت این محل است. اما ادعاهای نتانیاهو تنها سبب پیچیده شدن این اقدامات شده است و وی باید بداند آژانس نمی تواند براساس خواسته اسرائیل اقدام کند.

مقامات آژانس بین المللی انرژی اتمی، برخلاف ادعاهای بی اساس برخی منتقدان برجام معتقدند، تعهد ایران به برجام پابرجا بوده و اگرچه رفتارهای ایران در بسیاری از موارد مبهم بوده اما در عین حال، همکاری در حوزه های دیگر را گسترش داده است، از قبیل اجازه به نصب دوربین های بیشتری در مکان های حساس. به نظر می رسد ایران می خواهد هیچ کس بهانه‌ای برای اتهام عدم انطباق نداشته باشد.